

Prædiken til Alle helgens dag

Matt. 5, 1-12

Vi drømmer om mangt og meget. Men vi pådattes desværre nogle drømme, som bliver til idealer, som vi næsten tvinger hinanden til at stræbe efter. Det kan dræbe drømmen om det, der er vigtigt.

Der er en tendens i tiden til, at vi skal have hjælp til alting. En tendens til, at vi aldrig er gode nok

Vi kan sidde i vore lune stuer og se på TV, hvordan der rykker rengøringshold ud for at skrubbe og skure i private hjem. Der er programmer om, hvordan haven nu bliver nyanlagt. Der er både i TV og i ugeblade og aviser tips til boligindretning, dansetrin, slankeure og den rigtige måde at tilberede maden på – og det skal endelig være i de rigtige gryder og på de rigtige stegepander.

Alt sammen er lagt an på en sådan måde, at vi næsten ikke kan undgå at være perfekte, hvis vi følger alle de flotte anvisninger. Og hvis det hele ellers lykkes, så kan vi bedrevi-dende fnise ad andres dårlige smag eller mangel på viden om, hvordan det hele i virkeligheden skal gøres.

Men det er nogle andre, Jesus priser salige. Det er de fattige i ånden, de, der sørger, de sagtmodige, de, der hungrer efter retfærdighed, de barmhjertige, som Jesus priser sali-

ge. Og dem, der stifter fred, kalder han Guds børn.

Og han har ikke først haft et hold disciple med ude for at tjekke, om der nu var nullermænd i krogene, om vi kan stege en ordentlig bøf, eller hvor meget vi vejer. Han har ikke engang undersøgt, om vi lever et pletfrit liv eller selv er rene indeni.

Dem, Jesus priser salige, er nogle helt andre end dem, der stilles op på piedestaler som idealbilleder for alle os andre.

For i vores verden bliver de fattige i ånden lynhurtigt overhalet og ladt i stikken. De sagtmodige bliver overhalet af dem, der har rundsav på albuerne og ambitionerne i orden, for det gælder om at komme først til mølle og hurtigt til tops.

Den barmhjertige kaldes blødsøden og for god til denne verden, og den, der forsøger at stifte fred, er urealistisk og naiv, for verden er ikke fredelig, men kynisk og hård og fuld af vold, og det er altid den stærkeste, der løber af med sejren.

De sagtmodige, de barmhjertige og de fredsstiftende er ikke i høj kurs. De sækker bagud af dansen, fordi de betragtes som drømmere, der ikke forholder sig til realiteternes verden.

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 299. 116. årgang
November 2015
ISSN 0901-2214

Vi har andre ønsker for vore efterkommere, hvis de skal klare sig godt - godt efter verdens målestok. Vi priser i stedet dem salige, der er unge, rige, smukke. Vi priser dem salige, der er dygtige og veluddannede, de slanke og smukke og velbjergede, dem med titlerne, arkitekttegnede huse med de rigtige møbler og mange skattefradrag. Vi priser dem lykkelige, der går i designtøj og bruger den dyreste bodylotion.

Og kan man ikke finde ud af det, så er der hjælp at hente hos eksperterne i TV eller ugeblade, der svømmer over med den slags. Vi kan trække på skuldrene. Men det påvirker os.

Når vi læser evangeliet, så er alle disse ting så uendeligt ligegyldige. Det, der har værdi, er af en helt anden karakter. En karakter, der i verden bagatelliseres som drøm. Men skønne drømme er udtryk for håb, og det kristne håb er et håb, der opfyldes. Det er vi blevet lovet for længe, længe siden.

Når vi på en dag som Allehelgen tænker tilbage på alle dem, der er døde, så er det nemlig ikke verdens idealer, der betyder noget. Vore helgener, dem, som vi hver især mindes, har været helt almindelige mennesker, som for os var noget ganske specielt. De havde ikke glories om hovedet, sådan som vi kan se på mange helgenbilleder, men de betød noget som de mennesker, de var.

Deres betydning for os ligger jo ikke i, om de nu kogte kartofler i en særlig fin kobbergyde, eller om deres flisegang var anlagt efter en påstået energi ifølge kinesiske principper. Deres betydning ligger i deres indre, i deres hjerte og sind, i kærligheden. For ydre fortræffeligheder betyder langt mindre

– måske ingenting – end indre værdier. Ofte er de indre værdier endda noget, vi slet ikke kan finde ud af at sætte ord på.

Tiden læger ikke alle sår. Såret er der stadig, men med tiden forsvinder betændelsen. Men sår forsvinder ikke, de bliver til ar, som vi bærer rundt på resten af vores liv. Og vi får nye sår, ingen af os undgår det.

Vi lærer ikke engang at blive mindre sårbar, heller ikke det gør tiden for os. Men vi bliver bedre til at slikke vore sår. Her hjælper tiden og erfaringen os.

Med tiden tør også det frosne hjerte, og der bliver plads til minderne, hvis vi vil give dem plads. For de fleste, der har mistet, sker der, trods alt, det, at minderne om det menneske, vi har mistet, lyser op og varmer mere og mere, som tiden går, og dødens istaphånd må lidt efter lidt løsne sit greb om os.

Et af de gamle skrifter, der ikke hører rigtigt med til Bibelen, men hvor man kan læse mange kloge ting alligevel, hedder Siraks bog. Der står der:

Min søn, græd over den, der er død, istem en klage, fordi du har lidt et smerteligt tab.

Tag dig af hans lig, som det er hans ret, og sørg for hans begravelse.

Men så skal du lade dig trøste efter sorgen.

For af sorg kommer død, og hjertesorg nedbryder din styrke.

Glem det ikke, for der er ingen vej tilbage; du gavner ikke den døde, men du gør dig selv fortræd.

Tænk på hans skæbne, for sådan bliver også din:

”I går mig, i dag dig!”

Når den døde er stedt til hvile, må du lade

hans minde hvile;

lad dig trøste efter sorgen over ham, når hans ånd er gået bort.

Ethvert menneske skal selvfølgelig sørge og mindes i sin egen takt, og vi skal ikke gøre os kloge på hinandens takt og måde at sørge og mindes på.

Men Siraks ord er vise ord. Ingen af os kan flygte fra hverken sorg eller minder. Vi skal græde længe, men ikke så længe, at forholdet til den døde lammer og får os til at glemme forholdet til de levende.

Det er det, vi bruger Allehelgen til: At mindes og at ære og være taknemmelige for vore døde.

De er vores hverdags helgener, ligesom vi selv engang bliver det for dem, der kommer efter os.

Vore liv kan slet ikke tænkes uden vore døde. Så enkelt er det.

Forhåbentlig kan vi alle finde trøst og fred i den tanke, at de er hjemme hos Gud, samlet i hans store hvide flok, i de levendes land, hvor også vi engang vil være.

Alle er vi forenet i og omsluttet af Guds kærlighed. For det er det salighed betyder: at vi er talt med i Guds flok, at vi hører til hos Ham. Sådan som det også blev sagt til os, da vi blev døbt. Han er med os – helt til verdens ende.

”Salig” er et ord, der hører himlen til. De, der er salige, hører himlen til.

Saligheden begynder allerede ved livets begyndelse. Vi har fået livet i gave. Det gør ondt, når vi mister, og selv vil vi heller ikke gerne af med livet, førend vi er blevet så gamle, at vi synes, vi har set nok og kan gå

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

og savne at komme hjem til Gud til den ultimative, den største salighed.

At være salig er noget med at være velkommen. Vi er velkomne hos Gud. Uanset nultermænd og ukrudt og slidte sokker og et elendigt eksamensresultat. Al den slags har ingenting med salighed at skaffe. Salighed er at vide sig velkommen hos Gud.

Når vi hviler i den tanke, så ved vi, at Gud er vort fundament, vort faste bagland, hvor vi altid kan søge tilbage og trøstes og næres. Så kan vi finde mod til at leve livet, mens vi har det, og samtidig glædes over det.

Kunstmaleren Asger Jorn sagde engang: ”Man må ikke tage drømmen væk fra mennesket, så fjerner man samtidig dets livsnerve”.

Vi hørte tidligere den fantastiske og mærkelige læsning fra Johannes’ Åbenbaring. Drømmen om den evige salighed har jo at gøre med livet efter døden, hos Gud. Derfor danner vi os billeder inden i, og det syn, Johannes har haft, og som han har skrevet ned, giver næring til vore drømme og er med til at give livsnerven kraft. Vi skal drømme den gode drøm om saligheden for at leve, og når vi dør, skal drømmen gå i opfyldelse. Det er Guds glædesfyldte løfte til enhver af os.

Derfor siger vi:

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.

Lone Nyeng
Hald-Kærby

Salmer:

571, 568, 569, 364, 473, 549